

Istungidokument

B9-0405/2022

12.9.2022

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

põua, tulekahjude ja muude äärmuslike ilmastikunähtuste tagajärgede kohta:
suurem ELi panus kliimamuutuste vastasesse võitlusse
(2022/2829(RSP))

María Soraya Rodríguez Ramos, Irène Tolleret
fraktsiooni Renew nimel

B9-0405/2022

Euroopa Parlamendi resolutsioon põua, tulekahjude ja muude äärmuslike ilmastikunähtuste tagajärgede kohta: suurem ELi panus kliimamuutuste vastasesse võitlusse (2022/2829(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni kliima- ja keskkonnaalase hädaolukorra kohta¹,
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640) ja Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni selle kohta²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ja muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus)³,
- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030: toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020)0380) ja Euroopa Parlamendi 9. juuni 2021. aasta resolutsiooni selle kohta⁴,
- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM(2020)0381) ja parlamendi 20. oktoobri 2021. aasta resolutsiooni selle kohta⁵,
- võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) ja eriti selle 2015. aasta Pariisi kokkulepet, mis jõustus 4. novembril 2016,
- võttes arvesse 13. novembril 2021. aastal vastu võetud UNFCCC Glasgow kliimapakti,
- võttes arvesse 29. detsembril 1993. aastal jõustunud bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja 5.–17. detsembril 2022 Montrealis toimuvat ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi (COP 15),
- võttes arvesse valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli hindamis- ja eriaruandeid,
- võttes arvesse valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) 2019. aasta mai bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste ülemaailmset hindamisaruannet,

¹ ELT C 232, 16.6.2021, lk 28.

² ELT C 270, 7.7.2021, lk 2.

³ ELT L 243, 9.7.2021, lk 1.

⁴ ELT C 67, 8.2.2022, lk 25.

⁵ ELT C 184, 5.5.2022, lk 2.

- võttes arvesse oma 17. detsembri 2020. aasta resolutsiooni kliimamuutustega kohanemist käsitleva ELi strateegia kohta⁶,
 - võttes arvesse Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse 2022. aasta aruannet „Drought in Europe – August 2022“ (Põud Euroopas, august 2022),
 - võttes arvesse oma 17. septembri 2020. aasta resolutsiooni rohelisemate linnade Euroopa aasta 2022 kohta⁷,
 - võttes arvesse komisjoni 17. novembri 2021. aasta teatist „ELi mullastrateegia 2030. aastaks. Heas seisundis muld inimeste, toidu, looduse ja kliima hüvanguks“ (COM(2021)0699) ning Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta resolutsiooni mullakaitse kohta⁸,
 - võttes arvesse oma 8. septembri 2015. aasta resolutsiooni Euroopa kodanikualgatuse „Right2Water“ järelmeetmete kohta⁹,
 - võttes arvesse oma 9. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni veepuuduse ja põua probleemi kohta Euroopa Liidus¹⁰,
 - võttes arvesse oma 4. septembri 2003. aasta resolutsiooni suvise kuumalaine mõjude kohta¹¹,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et 2022. aasta suve iseloomustasid suures osas maailmast, sealhulgas Euroopas aset leidnud äärmuslikud ilmastikunähtused, eeskätt põuad, metsatulekahjud ja üleujutused; arvestades, et Euroopat tabas vähemalt viimase 500 aasta rängim põud ja metsatulekahjud laastasid kokku rekordilist 660 000 hektari suurust maa-ala; arvestades, et äärmuslikke ilmastikunähtusi esines kogu maailmas; arvestades, et Hiina koges rängimat kuumalainet, mis seal kunagi on registreeritud, ja Pakistani tabas laastav üleujutus, milles hävis üle miljoni kodu ja hukkus üle tuhande inimese;
- B. arvestades, et äärmuslikke ilmastikunähtusi esineb kliimamuutuste tõttu üha sagedamini ja need põhjustavad kogu ELis enneolematut kahju; arvestades, et kliimamuutused ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemine kujutavad endast üha suuremat ohtu toiduga kindlustatusele ja elatusallikatele korduvate põudade, üleujutuste, metsatulekahjude ja uute kahjurite tõttu; arvestades, et äärmuslike ilmastikunähtuste maksumus ELis on viimase kümne aasta jooksul pidevalt suurenenud;
- C. arvestades, et valitsustevaheline kliimamuutuste paneel leidis oma 2018. aasta eriaruandes, milles käsitletakse mõju, mis tuleneb globaalsest soojenemisest 1,5°C võrra, et globaalse soojenemise piiramine 1,5 °C-ga vähendaks märkimisväärselt

⁶ ELT C 445, 29.10.2021, lk 156.

⁷ ELT C 385, 22.9.2021, lk 167.

⁸ ELT C 506, 15.12.2021, lk 38.

⁹ ELT C 316, 22.9.2017, lk 99.

¹⁰ ELT C 9 E, 15.1.2010, lk 33.

¹¹ ELT C 76 E, 25.3.2004, lk 382.

kliimamuutuste riske ja mõju; arvestades, et globaalse soojenemise piiramine 1,5 °C-ga nõuab ülemaailmsete kasvuhoonegaaside heitkoguste kiiret, põhjalikku ja püsivat vähendamist, sealhulgas ülemaailmsete süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamist 2030. aastaks 43 % võrreldes 2019. aasta tasemega;

- D. arvestades, et vaja on kiireid meetmeid kliimamuutuste leevendamiseks, vähendades kasvuhoonegaaside heidet kooskõlas parimate kättesaadavate teadusandmetega ja samal ajal tõhustades märkimisväärselt kohanemis- ja vastupanuvõimemeetmeid kõigis sektorites, et vähendada ja kontrollida lühiajalist, keskmise pikkusega ja pikaajalist mõju majandusele, keskkonnale ning heaolule ja tervisele;
- E. arvestades, et loodusõnnetustel on teadaolevalt negatiivne mõju nii füüsilisele kui ka vaimsele tervisele; arvestades, et Euroopa Keskkonnaameti andmetel on kuumalained, üleujutused ja muud äärmuslikud ilmastikunähtused Euroopas viimase 40 aasta jooksul tapnud 142 000 inimest ja läinud Euroopa majandusele maksma üle 500 miljardi euro; arvestades, et alates 2005. aastast on loodusõnnetused läinud ELile maksma ligi 100 miljardit eurot;
- F. arvestades, et Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni andmetel võib 2050. aastaks kliimamuutuste mõju tõttu olla sunnitud rändama üle 200 miljoni inimese; arvestades, et rannikualade elanikud on kliimamuutuste tagajärgede suhtes eriti haavatavad;
- G. arvestades, et jätkusuutmatud põllumajandustavad, raadamine ja intensiivne linnastumine suurendavad nii loodusõnnetuste toimumise ohtu kui ka nende tõsidust;
- H. arvestades, et Euroopa kliimamääruse kohaselt peavad EL ja liikmesriigid võtma meetmeid kliimamuutustega kohanemiseks; arvestades, et ELi kohanemisstrateegia pakub vahendeid kliimamuutustega kohanemise vajaduste mõistmiseks ja käsitlemiseks, kuid ei tegele täielikult juba toimuva kliimamõjuga; arvestades, et seetõttu on vaja paremat koordineerimist ELi tasandil õigusraamistiku kaudu, et kohaneda kasvavate kliimašokkidega ja suurendada ELi vastupanuvõimet;
- I. arvestades, et ELi elurikkuse strateegias aastani 2030 on sätestatud, et komisjon jätkab koostööd liikmesriikidega, et tagada ELile piisavad vahendid selliste suurte metsatulekahjude ennetamiseks ja neile reageerimiseks, mis võivad põhjustada märkimisväärselt kahju metsade bioloogilisele mitmekesisusele;
- J. arvestades, et linnade ökosüsteemid pakuvad väga olulisi ökosüsteemiteenuseid, sealhulgas sellised, mis on seotud looduskatastroofide riski vähendamise ja kontrolliga (näiteks üleujutuste, soojusaarte korral), jahutamise, vaba aja veetmise võimaluste, vee ja õhu filtreerimise ning kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega;
- K. arvestades, et Teadusuuringute Ühiskeskuse 2022. aasta augusti aruandes liigitati kaks kolmandikku ELi territooriumist häire- või hoiatusseisundisse, millest 47 % puhul on väljastatud hoiatus, et mulla niiskus on selgelt puudulik, ja 17 % on häireolukorras, mille puhul on vegetatsioon häiritud;
- L. arvestades, et Euroopa metsatulekahjude teabesüsteemi andmetel on sel aastal tulekahjud laastanud juba umbes 842 000 hektarit, mis kõigi aegade rekord alates ajast, mil ELil on sellised andmed olemas; arvestades, et liikmesriikidest on metsatulekahjud

kõige rängemalt tabanud Hispaaniat (293 000 ha), kuid suured tulekahjud on tabanud ka Rumeeniat (149 000 ha), Portugali (109 000 ha) ja Prantsusmaad (62 000 ha);

- M. arvestades, et kliimamuutustega seotud põuad ja kuumalained on muutnud tulekahjude vastu võitlemise raskemaks, kuna need tingimused lihtsustavad nende kiiret ja tõsisemat levikut; arvestades, et kliimamuutused suurendavad metsatulekahjude sagedust ja hävitavat potentsiaali ning Euroopa metsa- ja maastikupõlengute hooaeg algab tõenäoliselt varem ja lõpeb aasta lõpu poole; arvestades, et neid enneolematuid muutusi tuleks liikmesriikide tuletõrjetavades arvesse võtta;
- N. arvestades, et tulekahjusid süvendavad ka maapiirkondade ja nende traditsiooniliste tegevuste hülgamine, puudused metsamajandamises ja metsaraies, ebasobivate puuliikide istutamine ning ebapiisav ennetuspoliitika;
- O. arvestades, et on oht, et metsatulekahjusid põhjustatakse tahtlikult, et julgustada kohalikke omavalitsusi endiseid metsaalasid ümber liigitama elamu- või puhkealadeks; arvestades, et väga oluline on vältida sellist ümberliigitamist, et tagada kohalike omavalitsuste tugevdamise kaudu meie metsade kaitse;
- P. arvestades, et halvasti majandatud metsad suurendavad surnud biomassi süttivuse ohtu, mis võib kahjustada metsade võimet panustada positiivselt keskkonda, eelkõige mulla seisundisse ja süsiniku talletamisse; arvestades, et on vaja rohkem teadmisi, et iseloomustada eri metsaliikidest toodetud põlevmaterjalide süttivust ja tulekahju mõju mulla temperatuurile enne ja pärast põletamist;
- Q. arvestades, et kestlik põllumajandus tuleohtlikel aladel võib aidata ära hoida ja vähendada tulekahjude mõju, eriti karjatamise puhul, aga ka muid põllumajanduslikke tegevusi, mis on kasulikud bioloogilise mitmekesisuse kaitsmiseks ja ökosüsteemi teenuste osutamiseks;
- R. arvestades, et uue ELi metsastrateegia eesmärk on saavutada tõhus metsastamine ning metsade säilitamine ja taastamine Euroopas, et muu hulgas vähendada metsatulekahjude esinemist ja ulatust;
- S. arvestades, et taimkatte istutamise strateegiates tuleks arvesse võtta kliimavööndite maastikke, tugevdades loodusliku taastumise rolli;
- T. arvestades, et eriti suurt tähelepanu tuleb pöörata põlismetsadele ja nende kaitsele, sest need on unikaalsed, asendamatud ja ainulaadsete ökoloogiliste omadustega, lisaks talletavad need palju süsinikku ja aitavad säilitada ka bioloogilist mitmekesisust;
- U. arvestades, et valdav osa tulekahjust ELis on põhjustatud tahtlikult või hooletusest; arvestades, et seetõttu on vaja suurendada teadlikkust kogu Euroopas;
- V. arvestades, et äärmuslike ilmastikunähtuste süvenemine kliimamuutuste tõttu, Venemaa sissetungist Ukrainasse tulenev uus geostrateegiline olukord ja maailma rahvastiku kasv on tegurid, mis võivad destabiliseerida toiduga kindlustatust ja ohustada meie toidusüsteemi vastupanuvõimet Euroopa Liidus ja kogu maailmas;
- W. arvestades, et kliimamuutuste mõju suurendab põllumajandussektoris majanduslikke ja

keskkonnanariske, vähendab saagikust põllumajandusettevõtete tasandil, hävitab mõnes ELis osas tootmisvõimsuse, mõjutab põllumajandustootjate sissetuleku stabiilsust ning vähendab riikliku ja ELi toetuspoliitika tõhusust, mis vähendab selle tegevuse atraktiivsust uute põlvkondade jaoks;

- X. arvestades, et vastupidiselt esialgsetele ootustele ja hoolimata omamaise tootmise edendamise meetmetest on ELi teraviljatoodang 2022. aastal põua tõttu 2,5 % väiksem kui 2021. aastal, mis seab ohtu Euroopa rolli Ukraina teraviljaekspordi eeldatava vähenemise mõju leevendamisel maailmaturgudel;
- Y. arvestades, et 2022. aasta prognoosid teraviljamaisi, sojaubade ja päevalillede tootmise kohta on põua tõttu vastavalt 16 %, 15 % ja 12 % väiksemad kui viie aasta keskmine; arvestades, et tugevalt on mõjutatud ka muud Euroopa põllumajandusharud, nagu puu- ja köögiviljad, oliiviõli, vein, kartul, mesi ja kariloomad;
- Z. arvestades, et kooskõlas rohelise kokkuleppe eesmärkidega on vaja suurendada Euroopa põllumajanduse digiteerimist ja laiendada kestlikke tavasid, mis nõuavad üldse või vähe sisendeid, et optimeerida veekasutust ja vähendada põllumajandusettevõtetes kasutatavate pestitsiidide ja väetiste mahtu ning optimeerida veekasutust; arvestades, et mõned uued põllumajandusliku tootmise meetodid suudavad paremini võidelda põua vastu ja suurendada põllukultuuride vastupanuvõimet kliimamuutustele;
- AA. arvestades, et tõsine sademete puudujääk mõjutab ka jõgede voolu kogu Euroopas, millel on otsene mõju hüdroelektri tootmisele, mõnede tuumaelektrijaamade jahutussüsteemidele ja jõetranspordile;
- AB. arvestades, et sademete hulk augusti keskel võis leevendada põuda mõnes Euroopa osas, kuid see põhjustas ka uusi probleeme, kui need sademed muutusid tormideks ja üleujutusteks; arvestades, et Teadusuuringute Ühiskeskuse aruandes ennustatakse Euroopa – Vahemere piirkonna lääneosas tavapärasest soojemaid ja kuivemaid tingimusi kuni 2022. aasta novembrini;
- AC. arvestades, et valitsustevaheline kliimamuutuste paneel hoiatab, et Vahemere piirkond on kliimamuutuste mõju suhtes eriti tundlik ning et suured alad on eriti haavatavad mitte ainult veevarude vähenemise, vaid ka nende muutlikkuse suhtes;
- AD. arvestades, et rängad põuad on ajalooliselt mõjutanud kõige rohkem ELi lõunapoolseid piirkondi; arvestades, et viimastel aastatel on põuad kliimamuutuste tagajärjel laienenud Lõuna-Euroopast Kesk- ja Põhja-Euroopasse;
- AE. arvestades, et EL peab leidma praegustele veeprobleemidele toimivad lahendused ja haldama olemasolevaid veevarusid tõhusalt, sest need mõjutavad otseselt inimeste tervist, keskkonda, ökosüsteeme, energiatootmist, põllumajandust ja toiduga kindlustatust;
- AF. arvestades, et 20–40 % Euroopas kättesaadavast veest raisatakse muu hulgas veejaotussüsteemi lekete, vett säästvate tehnoloogiate ebapiisava paigaldamise, liigse ja tarbetu niisutustegevuse ning kraanide tilkumise tõttu;
- AG. arvestades, et 2023. aastal jõustuv uus ühine põllumajanduspoliitika piirab

investeeringuid niisutatud pindade laiendamiseks piirkondades, kus veekogude seisund „ei ole hea“;

- AH. arvestades, et orgaanilise aine poolest rikas muld aitab väga positiivselt suurendada vee säilitamise võimet, parandada imbumist ja suurendada mikrobioloogilist aktiivsust;
- AI. arvestades, et aastatel 2007–2021 esitati üle 17 % kõigist ELi kodanikukaitse mehhanismi kaudu esitatavatest abitaotlustest metsatulekahjudele reageerimiseks;
- AJ. arvestades, et tavade, standardite, suuniste, eesmärkide, ressursside ja teadmiste suuremat ühtlustamist oleks võimalik saavutada tihedama koordineerimisega ELi tasandil liidu elanikkonnakaitse mehhanismi raames ja rahvusvahelisel tasandil Sendai katastroofiohu vähendamise raamistiku alusel; arvestades, et üha enam on vaja rohkem Euroopa ennetus-, koostöö- ja ühiseid vahendeid;
- AK. arvestades, et 2021. aastal töötas ELis professionaalsete tuletõrjujatena ligikaudu 365 000 inimest, mis moodustab 0,2 % kogu ELi tööhõivest; arvestades, et Eurostati andmetel on valitsemissektori kulutused tuletõrjeteenustele alates 2001. aastast püsitud suures osas muutumatuna, moodustades ELi tasandil vaid 0,5 % SKTst;

Kliimamuutustega kohanemine ja kliimamuutuste leevendamine

1. väljendab sügavat kaastunnet ja solidaarsust hiljutiste ekstreemsete ilmastikunähtuste ohvrite perekondadele ja laastatud piirkondade elanikele ning avaldab tunnustust päästetegevuses osalenud elukutselistele ja vabatahtlikele tuletõrjujatele, päästetöötajatele, riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele ametiasutustele ning isikutele, kes püüdsid päästa inimesi ja tõkestada tulekahjude levikut, riskides seejuures oma eluga;
2. on veendunud, et need äärmuslikud ilmastikutingimused on märk vajadusest võtta ambitsioonikamaid meetmeid kliimamuutuste leevendamiseks ja nendega kohanemiseks; on seisukohal, et EL peaks etendama selles protsessis juhtrolli ja tugevdama oma jõupingutusi kõigis sektorites;
3. väljendab muret ÜRO Keskkonnaprogrammi 2021. aasta heitkoguste vähendamise lünga aruande järelduste pärast, eelkõige asjaolu pärast, et hoolimata eelmisel aastal antud ambitsioonikamatest kliimalubadustest toovad prognoositud heitkogused juhul, kui need riiklikud lubadused täielikult täidetakse, maailmale kaasa temperatuuri 2,7 °C tõusu, millel oleks kogu maailmas tõsised tagajärjed; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid pühendusid seepärast jätkuvalt kindlalt ELi rohelisele kokkuleppele ning suurendaksid meetmeid ELi poolse kliimamuutuste leevendamise, nendega kohanemise ja nendele vastupanuvõime vallas, pöörates erilist tähelepanu äärmuslikele ilmastikunähtustele;
4. märgib murega põua, tulekahjude ja muude äärmuslike ilmastikunähtuste sotsiaalset ja majanduslikku mõju inimestele, eriti haavatavatele rühmadele, nagu lapsed, eakad ja puuetega inimesed; rõhutab, et sellistele rühmadele tuleks ette näha erisätted riiklikul ja piirkondlikul tasandil äärmuslikele ilmastikunähtustele reageerimisel; rõhutab lisaks selliste nähtuste mõju kohalikule ja piirkondlikule majandusele, eelkõige mikro- ja väikeettevõtetele, ning järelmõju tööhõivele mõjutatud piirkondades, eelkõige

põllumajanduses, looduskaitstes, turismis ja majutussektoris;

5. nõuab kliimamuutustele vastupanu võime integreerimist kõikidesse asjakohastesse poliitikavaldkondadesse, eelkõige strateegia „Talust taldrikule“, bioloogilise mitmekesisuse strateegia ja kogu rohelise kokkuleppe rakendamisse;
6. väljendab veel kord toetust ELi kliimamuutustega kohanemise strateegiale; peab siiski kahetsusväärseks, et kohanemisstrateegias ei seata ELile ja liikmesriikidele konkreetseid, mõõdetavaid ja ajaliselt piiritletud eesmärke muutuda kliimamuutustele vastupanuvõimeliseks, ning tuleb meelde Euroopa Parlamendi üleskutset kehtestada siduvad ja mõõdetavad eesmärgid; kutsub sellega seoses komisjoni üles esitama ettepanekut tervikliku, ambitsioonika ja õiguslikult siduva Euroopa kliimamuutustega kohanemise raamistiku kohta koos asjakohaste seadusandlike vahenditega, pöörates erilist tähelepanu kõige haavatavamatele piirkondadele;
7. kutsub komisjoni üles koostama kiiremas korras kogu ELi hõlmava tervikliku kliimariski hindamise, milles pööratakse erilist tähelepanu põudade, metsatulekahjude, terviseohtude, ökosüsteemide haavatavuse ning elutähtsatele taristutele ja võrgu esmase vastuvõtu keskustele avalduvale mõjule, et suunata ja seada prioriteediks lühiajalised, keskmise pikkusega ja pikaajalised kohanemis- ja vastupanuvõime alased jõupingutused; nõuab eelkõige, et 2023. aasta suveks viidaks lõpule ELi peamiste taristute kliimamuutustele vastupanu võime stressitest;
8. kutsub komisjoni üles töötama välja ühised standardmeetodid äärmuslike ilmastikunähtuste majandusliku ja keskkonnamõju hindamiseks, et võimaldada suuremat võrreldavust, koordineerimist ja koostööd ELi piirkondade vahel;
9. rõhutab, et Euroopa tasandil on vaja ühtlustatud menetlusi metsa- ja maastikupõlengutega seotud riskide hindamiseks, tõhustades ennetus-, valmisoleku- ja piiriüleste tuletõrjemeetmete kavandamist ja koordineerimist; väljendab sellega seoses heameelt hiljuti käivitatud üleeuroopalise metsa- ja maastikupõlengute ohu hindamise üle;
10. rõhutab vajadust integreerida nii leevendus- kui ka kohanemismeetmed kõikidesse asjakohastesse ELi poliitikavaldkondadesse; kutsub komisjoni üles ajakohastama oma parema õigusloome suuniseid ja vahendeid, et võtta paremini arvesse nii kliimamuutuste leevendamise kui ka nendega kohanemise vajadusi ning kajastada kliimariskide juhtimise põhimõtteid, et tagada poliitikavaldkondade ja avaliku sektori rahastamise ühtlustamine;
11. nõuab, et liikmesriigid looksid tõhustatud varajase hoiatamise süsteemid;
12. tunnistab Vahemere piirkonna erilist haavatavust kliimamuutuste suhtes ning spetsiifiliste mehhanismide ja ressursside kasutuselevõtu tähtsust, et tulla toime niisuguste äärmuslike nähtuste riskide ja mõjuga kõnealustel territooriumidel;
13. rõhutab tungivat vajadust tõhustada üleilmseid meetmeid nii kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks kui ka kohanemisvõime suurendamiseks, vastupanuvõime tugevdamiseks ja kliimamuutuste suhtes haavatavuse vähendamiseks, nagu on rõhutatud 2022. aastal vastu võetud Glasgow kliimapaktis; kutsub ELi üles etendama aktiivset

rolli käimasolevas protsessis, mille eesmärk on määratleda kliimamuutustega kohanemise ülemaailmne eesmärk ja tagada kliimamuutustega seotud rahvusvahelise rahastamise eesmärgi täitmine, sealhulgas tasakaal kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise rahastamise vahel; lisaks kutsub ELi üles aktiivselt osalema Sendai katastroofiohu vähendamise raamistikus, et võtta konkreetseid meetmeid arengust saadava kasu kaitsmiseks loodusõnnetuste ohu eest;

14. tuletab meelde, et ookeanil on kliima reguleerimisel oluline roll, kuid samas täheldatakse ka ookeani temperatuuri tõusu ja sellel on mereökosüsteemidele ohtlik mõju; väljendab muret tsüklonilise aktiivsuse suurenemise pärast, mis nõuab erilise tähelepanu pööramist troopilistele piirkondadele ja äärepoolseimatele piirkondadele, aga ka Lääne-Euroopale, mida samuti mõjutavad läänetuuled;

Looduse taastamine ja bioloogiline mitmekesisus

15. nõuab, et kõikides põua, kuumalainete ja nende mõju ennetamise ja leevendamisega seotud algatustes ja meetmetes võetaks täielikult arvesse looduskeskkonda, eelkõige metsi, ning bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid;
16. tuletab meelde bioloogilise mitmekesisuse ja heas seisundis ökosüsteemide olulist rolli, mis võimaldab inimestel võidelda globaalse soojenemise vastu ja sellega kohaneda ning suurendada oma vastupanuvõimet; kiidab sellega seoses heaks komisjoni looduse taastamist käsitleva ettepaneku kui võimaluse parandada koostoimet kliimamuutuste leevendamise, nendega kohanemise ja katastroofide ennetamisega;
17. rõhutab vajadust suurendada veelgi investeringuid looduspõhistesse lahendustesse, et mõjutada tulemuslikult kohanemise, leevendamise ja katastroofiohu vähendamise protsesse ning bioloogilist mitmekesisust ja tervise olukorda;
18. kutsub liikmesriike üles seadma esikohale ja kindlaks määrama äärmuslike ilmastikunähtuste tagajärjel kahjustatud ökosüsteemide lühiajalised, keskmise pikkusega ja pikaajalised taastamismeetmed; nõuab lisaks hädaolukorra järgseid taastamiskavasid käsitlevate ELi suuniste koostamist, et määrata kindlaks taastamise, taastamise ja ülesehitamise etapi prioriteetsed valdkonnad pärast üleujutustest, metsatulekahjustest, kuumalainetest ja põudadest põhjustatud katastroofe, sealhulgas soovitusi vastupanuvõime suurendamiseks ja elatusvahendite, majanduse ja kahjustada saanud keskkonna taastamiseks;
19. kutsub liikmesriike üles tagama metsade jätkuva kaitse ja vältima metsatulekahju järel maa ümberliigitamist muuks kui metsamaaks, kuna seetõttu võivad sagedana tahtlikud süütamised, et maad oleks võimalik kasutada mõnel muul otstarbel, kui see oli lubatud enne tulekahju;
20. kutsub Regioonide Komiteed ja komisjoni talitust üles tagama koostöö kohalike omavalitsustega ja uurima varasemaid maa ümberliigitamise juhtumeid pärast metsapõlenguid;
21. kutsub kõiki asjaomaseid valitsemistasandeid üles võtma meetmeid kahjustatud linnaökosüsteemide taastamiseks ning roheline taristu ja looduspõhiste lahenduste paremaks integreerimiseks linnaplaneerimisse, et leevendada kliimamuutuste

suurenevat mõju, nagu üleujutused ja soojussaared linnades;

Metsamajandus

22. nõuab metsade multifunktsionaalsuse säilitamist, kuna neil on oluline ühiskondlik roll nii loodusvarade allikana kui ka majandustegevuse ja mitmete ökosüsteemi teenuste osutamise alusena, sealhulgas pinnasekaitse, veeringe, süsinikdioksiidi säilitamine, bioloogiline mitmekesisus ning ökoloogiline ja maastikuline ühendatus; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama selliste ökosüsteemi teenuste kestliku säilitamise, kaitsmise, taastamise, parendamise ja haldamise;
23. rõhutab vajadust kohandada metsa majandamine Euroopa eri piirkondade geograafiliste, kliimatiliste ja sotsiaalmajanduslike oludega;
24. peab vajalikuks toetada metsa- ja maastikupõlengute ennetamist suurema tuleohuga alade põlevatest materjalidest kestliku puhastamise ja eri metsaliikide kliimamuutustega kohandamise kaudu, ning ühtlasi tunnistades ja toetades metsaettevõtjate olulist rolli tulekahjude vastu võitlemisel metsa säästva majandamise teel;
25. peab vajalikuks suurendada majandatavate metsade vastupanuvõimet, selleks tuleks rakendada võimalikult suures ulatuses looduslähedase metsamajanduse mudelit ja võtta võrdlusaluseks vanad metsad ja põlismetsad ning järgida istutamisstrateegiaid, mille puhul võetakse arvesse kliimavööndite muutumist, ja kasutada vastupanuvõimelisi ja kohalikke liike, et toetada loodusliku taastumise rolli;
26. kutsub liikmesriike üles tugevdama karjamaa majandamise ja agrometsanduse edendamist, eelkõige mägipiirkondades ja muudes ELi haavatavates piirkondades, võttes arvesse põllumajandustootjate ja metsamajandajate rolli maa kaitsmisel kõrbestumise ja tulekahjude eest; kutsub seoses sellega ja seoses lubadusega istutada kolm miljardit puud komisjoni ja liikmesriike üles pöörama erilist tähelepanu puude istutamisele kahjustatud pinnasega ja kõrbestumise all kannatavatel aladel;
27. nõuab seire tugevdamist tulekahjude ja kestvate põudade suhtes kõige haavatavamatel aladel, et karmistada ennetusmeetmeid ning võimaldada tõeliselt tõhusate meetmete võtmist ja koordineerimist kohalikul, riiklikul ja ELi tasandil;
28. rõhutab vajadust õigeaegsete, sagedamini kogutavate ja võrreldavate andmete olemasolu järele kõigis liikmesriikides ning rõhutab selliste andmete analüüsimise olulist rolli metsade kaitse toetamisel ning metsa- ja maastikupõlengute mõju ennetamisel ja leevendamisel; rõhutab vajadust luua tagasiulatuvalt kõiki selliseid alasid hõlmav andmebaas, mis vastavad vanade ja põlismetsade kriteeriumidele; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni võetud kohustuse üle esitada seadusandlik ettepanek metsade seire, aruandluse ja andmekogumise raamistiku kohta;
29. on kindlalt veendunud, et metsatulekahjude riskijuhtimisse tuleb kaasata ka muud poliitikavaldkonnad, nagu põllumajandus, maaelu areng, infrastruktuur, ruumiline planeerimine, turism ja tööhõive, kuna tegemist on mitmeid valdkondi hõlmava ülemaailmse probleemiga, mille puhul on vajalik nii avaliku kui ka erasektori valdkonnaülene reageerimine;

30. tuletab meelde, et ebaseaduslik metsaraie ja sellega seotud puidukaubandus on raadamise ja metsade seisundi halvenemise peamine tõukejõud, mis kahjustab metsade kestlikku majandamist ning soodustab kõrbestumist, pinnaseerosiooni ja globaalset soojenemist; nõuab ebaseadusliku metsaraie ühtlustatud määratlemist ja Euroopa Prokuratuuri volituste laiendamist rahvusvahelise mõõtmega keskkonnakuritegudele, et hõlbustada piiriüleseid uurimisi ja ühtlustatud alustel süüdistuste esitamist kogu ELis;

Põllumajandussektor

31. kutsub komisjoni üles täies ulatuses hindama kestva põua mõju toiduainete tootmisele ELis käesoleval aastal ja toiduvaruudele eelseisval talvel; kutsub samuti komisjoni ja nõukogu üles kaaluma, milliseid parandus- ja toetusmeetmeid saaks võtta tagamaks, et esmatoidutootjad, kes on kannatanud kuumusest ja põuast tingitud tootmiskadude tõttu, saaksid viivitamata taasalustada uusi esmase toidu tootmistsükleid;
32. rõhutab, et tuleb teha rohkem kui võtta vaid lühiajalisi meetmeid ja leevendada praegust kriisi; rõhutab, et EL peab jätkama toidusüsteemide ümberkujundamist, et muuta need pikas perspektiivis vastupidavamaks;
33. rõhutab, et põud ja muud ilmastikunähtused võivad mõjutada turuhindu, suurendada energia- ja väetishindadest ning Ukraina sõjast tulenevat survet ja mõjutada seega negatiivselt toiduga kindlustatuse olukorda;
34. kiidab heaks ELi suurema toetuse veemajanduse parendamisele põllumajandusmaal, soodustades tõhusamate niisutusüsteemide kasutuselevõttu, mis on erinevate põllukultuuride kastmiseks paremini kohandatud;
35. peab kahetsusväärseks, et riikide poliitika ei toeta piisavalt põllumajandustootjate kohapealseid eksperimente, et suurendada tootmise vastupanuvõimet, ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja komisjon vaataksid läbi oma poliitika ja strateegiad, et sellist katsetamist soodustada; kutsub liikmesriike üles leidma rahalisi vahendeid, investeerima teadusuuringutesse ja innovatsiooni, toetama teadus- ja arendustegevuses ning nõustamises osalejaid ja ergutama sektorite sellist majanduskorraldust, mille puhul võetakse arvesse tootmissüsteemide kliimamuutustega kohandamist;
36. rõhutab vajadust toetada regeneratiivset põllumajandust, agrometsandust ja agrometsandusel põhinevat biomajandust, et edendada süsinikdioksiidi säilitamist pinnases, veevarude säilitamist ning investeerida kliimamuutustele vastupanuvõimelisse põllumajandusse; toetab algatusi, mille abil selgitatakse välja, millist kasu võivad uued tootmistehnoloogiad tuua põllumajandusliku tootmise kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelisemaks muutmisel; peab samuti oluliseks toetada ja edendada digitehnoloogia kasutamist Euroopa põllumajandustootjate poolt, et vähendada sisendite tarbimist;
37. kutsub liikmesriike üles parandama ühise põllumajanduspoliitika kaudu selliste põllumajanduskultuuride kasutuselevõttu, mis on põuale ja kliimamuutustele üldiselt vastupidavamad, ning väljendab heameelt selliste uute ökokavade väljatöötamise üle, mis peaksid hõlbustama üleminekut vastupidavamale ja keskkonnahoidlikumale põllumajandusele;

38. kutsub ELi ja liikmesriike üles suurendama põllumajanduses riskide ennetamisele ja juhtimisele suunatud põllumajandustoetuste osakaalu; on veendunud, et kliimamuutuste tõttu tuleb põhjalikult läbi vaadata praegused reeglid saagi kindlustamise süsteemide loomiseks, et võtta arvesse soojemaid ilmastikutingimusi ja üha sagedasemaid ohte, mille puhul praegused toetusvahendid muutuvad üha vähem tõhusaks;
39. võtab teadmiseks ÜPP uue reformi raames tehtud otsuse niisutusinvesteeringute kohta piirkondades, kus veekogude seisund ei ole hea; kutsub liikmesriike üles ergutama neisse valdkondadesse investeerimist, kuna see toob kaasa veesäästu viisil, mis vähendab struktuurset veepuudust ja mõju veekeskkonnale;
40. nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja komisjon toetaksid pinna- või põhjavett mittekasutatavate niisutussüsteemide kasutuselevõttu, nagu vihmavee kogumine ja reovee ringlussevõtt, koos jõupingutustega vähendada üldist veekasutust; palub komisjonil viivitamata selgitada täpsemalt ÜPP raamistikus tehtavaid niisutusinvesteeringuid käsitlevate uute ELi sätete tõlgendamist, et kõrvaldada mis tahes ebaselgus; palub komisjonil tõhustada olemasolevaid liikmesriikidele mõeldud suuniseid seoses ÜPP uute strateegiakavade raames niisutusse tehtavate investeeringutega;
41. rõhutab põllumajandustootjate vastutust pinnase ja veevarude heas seisukorras hoidmisel ning vajadust suurendada vähese CO₂ heitega põllumajandustavade kasutamist; nõuab seetõttu tungivalt, et liikmesriigid ja komisjon edendaksid neid tavasid uute ökokavade ja turu arendamise kaudu, et toetada süsinikku siduvat majandamist, mis peab hõlmama ka muid keskkonnaneelemente, näiteks veemajandust, et suurendada tootjatele suunatud stiimuleid; kiidab heaks komisjoni kavatsuse esitada ettepanek kestliku süsinikuringe sertifitseerimise kohta;
42. väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle esitada 2023. aastal pinnast käsitleva uue õigusakti ettepanek, mille eesmärk on selgitada pinnase seisundi parandamise tingimusi, määrata kindlaks pinnase seire võimalused ning kehtestada reeglid pinnase kestlikuks kasutamiseks, kaitsmiseks ja taastamiseks; peab oluliseks ja kiireloomuliseks vajadust esitada ettepanek, mis peaks käsitlema ka kõrbestumist, järgides sealhulgas soovitusi, mille Euroopa Kontrollikoda esitas oma aruandes kõrbestumise kohta, ning töötama välja meetodika kõrbestumise ja pinnase degradeerumise kaardistamiseks ja hindamiseks ELis, ning andma korrapäraselt aru asjakohastest suundumustest;

Vesi

43. nõuab meetmeid, mille eesmärk on tagada kõigile puhas joogivesi, sanitaartingimused ja kestlik veemajandus ning sellega seotud vee- ja maismaaökosüsteemide kaitse ja säilitamine;
44. kutsub komisjoni, liikmesriike ja vajaduse korral piirkondlikke ametiasutusi üles töötama veemajanduskavade ja üleujutusrisi maandamise kavade raames välja põuaohjestrategieid, eelkõige selleks, et tagada joogiveega varustamine ning toiduainete tootmine ja toidusüsteemi vastupanuvõime; rõhutab sellega seoses vajadust töötada prognoositud ohtude ja riskikaartide põhjal välja ka üleujutusrisi maandamise kavade, mis sisaldavad asjakohaseid meetmeid kliimamuutuste mõjude arvesse võtmiseks;

45. kutsub ELi ja liikmesriike üles ergutama mitmeotstarbeliste veehoidlate ehitamist, mis võimaldab kollektiivset veevarude majandamist ja kohandumist vastavalt kõigi vajaduste arengule; on seisukohal, et kollektiivsel veehoidlal on eeliseid ja seda tuleks eelistada individuaalsetele lahendustele;
46. rõhutab vajadust kaitsta veeallikaid ning vältida põhjavee- ja pinnaveekogude liigkasutust ning nõuab veealaste õigusaktide tõhusat rakendamist ja hoiatavate karistuste kehtestamist ELi normide rikkumise puhul;
47. toetab Euroopa veevarude arengukava koostamist, et põhjalikult analüüsida uusi rajatise, mille ehitamine võimaldab kombineerida vee hoiustamist koos energia salvestamise (pumpjaam) ja tootmisega (hüdroelektrijaamad);
48. toetab kindlalt digitaliseeritud seire-, kontrolli- ja varajase hoiatamise süsteemide integreerimist, et mõista paremini taimestiku seisundit ja selle reageerimist põuale, et toetada tõhusate ja andmepõhiste kaitse-, reageerimis- ja kommunikatsioonimeetmete võtmist;

Kodanikukaitse ja hädaolukorra meetmed

49. rõhutab, et metsa- ja maastikupõlengute ennetamine ja nendeks valmisolek on võrdselt olulised; märgib, et ELi elanikkonnakaitse mehhanismi kujul antavale üleeuroopalisele abile on kasuks tulnud ajakohastamine 2019. aasta märtsis, kui loodi uus Euroopa suutlikkusreserv – rescEU; on siiski seisukohal, et selle mehhanismi raames kasutusele võetud sõidukite arv on hiljutiste metsatulekahjude ulatust silmas pidades ebapiisav, ja toetab ELi elanikkonnakaitse mehhanismi tugevdamist;
50. nõuab praeguse vabatahtliku tuletõrjereservi laiendamist rescEU raames ja kutsub kõiki liikmesriike üles kaaluma võimalust paigutada osa oma riiklikest tuletõrjemeeskondadest Euroopa reservi; palub komisjonil esitada ELi reageerimisvõime suurendamise tegevuskava;
51. toetab kodanikukaitse vahendite ajakohastamist uute ühiste avalike hangete kaudu, et varustus ning maapealsed ja õhurajatised oleksid ELi eri territooriumide geograafiliste oludega paremini kohandatud;
52. nõuab, et tugevdataks tuletõrjajate hooajalist eelpaigutamist piirkondadesse, kus on maastiku- ja metsapõlengute oht eriti suur, tuginedes sel suvel Kreekas käivitatud katseprogrammi edule;
53. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kiirendama uue alalise rescEU lennutuletõrje sõidukipargi loomist ning nõuab tungivalt, et nad tagaksid selleks piisavad rahalised vahendid ning laiendaksid võimalikult kiiresti olemasolevat Euroopa hooajalist tuletõrjelennukite turvavõrku;
54. rõhutab ülejutusrisiki hindamise ning katastroofide ennetamise ja nendeks valmisoleku kavandamise vahelise sünergia loomise tähtsust ELi elanikkonnakaitse mehhanismi raames;
55. kutsub liikmesriike üles suurendama investeringuid teadusuuringutesse ja

innovatsiooni ning toetama Euroopa kodanikukaitse tippkeskuse loomist, eelkõige edendama tulevastase võitluse ja kriisiohje valdkonna töötajate koolitamist ning soodustama parimate tavade vahetamist;

56. tuletab meelde, et praeguses mitmeaastases finantsraamistikus ELi käsutuses olevad eelarvevahendid, st ELi kodanikukaitse mehhanism ning solidaarsus- ja hädaabireserv, ei ole piisavad, et võtta viivitamata kiireloomulisi meetmeid abivajavate inimeste abistamiseks ja kahjude korvamiseks; nõuab seetõttu mitmeaastase finantsraamistiku kiiret ja viivitamatut läbivaatamist, et võimaldada ELi solidaarsuse ja toetuse väljendamisel käegakatsutavate tulemuste saavutamist pikaajalise ja piisava rahastamise kaudu hädaabiteenistustele ja ülesehitustöödeks nendest vahenditest;
57. väljendab muret praeguse ELi tasandi katastroofidele reageerimise raamistiku piirangute pärast, mis põhinevad liikmesriikide eelnevalt eraldatud reageerimisvahendite vabatahtlikul reservil; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles uurima võimalust suurendada ELi katastroofidele reageerimise suutlikkust ja pädevusi, pidades silmas üha sagedasemaid ja raskemaid kliimakatastroofe, eelkõige alalise ELi kodanikukaitseüksuse loomise kaudu;

Töötajad

58. tuletab meelde, et vastavalt ELi töötervishoiu ja tööohutuse strateegilisele raamistikule aastateks 2021–2027 peavad liikmesriigid tööga seotud surmajuhtumeid igati vältima (nulleesmärk); rõhutab sellega seoses vajadust tagada töötervishoid ja tööohutus kõigile päästetöötajatele, sealhulgas tuletõrjujatele, kes puutuvad oma töös eriti sagedasti kokku kantserogeenidega; rõhutab, et oluline on lisada liikmesriikide riiklikesse tööohutuse ja töötervishoiu strateegiatesse hädaabitöötajate regulaarne ohutus- ja riskijuhtimiskoolitus ning nõuetekohaste kaitsevahendite ja -materjalide pakkumine; kutsub komisjoni üles nende meetmete rakendamise üle järelevalvet tegema;

Solidaarsus

59. tuletab meelde, et Euroopa Liidu Solidaarsusfond (ELSF) on läbinud mitmeid muudatusi, et laiendada selle kohaldamisala; rõhutab, et ELSFi 2022. aasta eelarverea vahendid on juba täies mahus kasutusele võetud, muu hulgas loodusõnnetuste arvu suurenemise tõttu; kutsub seetõttu komisjoni üles selgitama, kuidas ta kavatses ELSFile vajalikud eelarvevahendid tagada; toetab lisaks ELSFi läbivaatamist, et oluliselt suurendada selle eelarvet ja kiirendada rahaliste vahendite jaotamist, hinnata kahjusid, lihtsustada menetlusi ja parandada ülesehitustööde kvaliteeti;

Muud küsimused

60. palub liikmesriikidel ja komisjonil pöörata erilist tähelepanu loodusõnnetuste majanduslikele ja keskkonnavalastele tagajärgedele äärepoolseimates ja mägipiirkondades ning eraldatud piirkondades; peab vajalikuks anda nendele aladele konkreetset rahalist ja logistilist toetust, mille puhul võetakse arvesse nende looduslikke tingimusi; on veendunud, et EL peaks ära kasutama äärepoolseimate piirkondade kogemusi raskete kliimatingimustega ja kasutama neid piirkondi innovatsioonilaboritena võitluses kliimamuutuste vastu;

61. palub läbi vaadata nõukogu direktiiv 2003/96/EÜ energiatoodete ja elektrienergia maksustamise kohta¹², et kehtestada tuletõrjajatele nende kohustuste täitmisel vabastus energiatoodete riigisisestest tarbimismaksust;
62. nõuab suuremaid investeeringuid Euroopa kodanike haridusse ja teadlikkuse suurendamiseks loodusõnnetuste valdkonnas; nõuab, et rahvusvahelisele loodusõnnetuste vähendamise päevale (13. oktoober) juhitaks nähtavate ELi algatuste abil tähelepanu;
63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

¹² Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik, ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.